

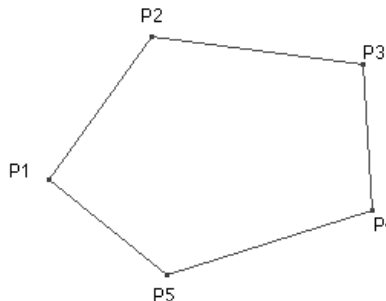
POLÍGONS, CIRCUMFERÈNCIA I CERCLE

POLÍGONS

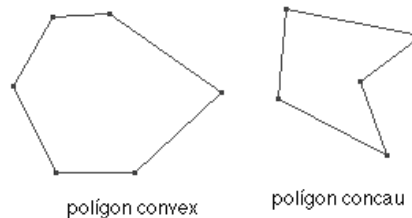
Polígon és la figura plana tancada formada per n segments $\overline{P_1P_2}, \overline{P_2P_3}, \overline{P_3P_4}, \dots, \overline{P_nP_1}$ ($n \geq 3$) anomenats **costats**, essent els punts $P_1, P_2, \dots, P_n$ els **vèrtexs**.

L'angle format per dos costats adjacents i que són a l'interior del polígon s'anomena **angle interior**.

Diagonal d'un polígon és el segment que uneix dos vèrtexs no consecutius.

Direm que un polígon és **convex** si cada angle interior és menor que 180° .
Un polígon és **còncav** si no és convex.

Els polígons convexos segons els nombre de costats s'anomenen: triangle, quadrilàter, pentàgon, hexàgon, etc.

Propietats:

La suma dels angles interiors d'un polígon convex de n costats és: $180^\circ(n-2)$

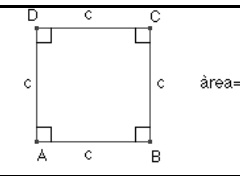
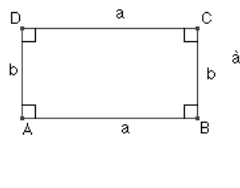
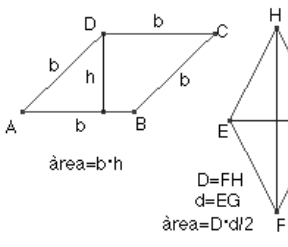
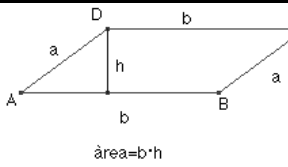
El nombre de diagonals d'un polígon convex és $\frac{n \cdot (n-3)}{2}$

QUADRILÀTERS.

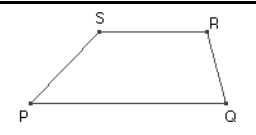
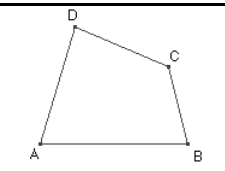
Un **quadrilàter** és un polígon convex de 4 costats.

Classificació:

Paral·lelograms
si tenen els
costats oposats
paral·lels,

<p>Quadrat si té els 4 costats i els 4 angles iguals.</p>	
<p>Rectangle si té els 4 angles iguals i els costats iguals 2 a 2.</p>	
<p>Rombe si té els 4 costats iguals i els angles són iguals 2 a 2.</p>	
<p>Romboide si té el costats i els angles iguals 2 a 2.</p>	

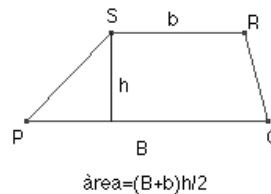
No paral·lelograms si no tenen els costats oposats paral·lels

<p>Trapezi si tenen dos costats oposats paral·lels.</p>	
<p>Trapezoide si cap dels costats oposats són paral·lels.</p>	

L'àrea d'un paral·lelogram és $S = \text{base} \times \text{altura}$

L'àrea d'un trapezi és:

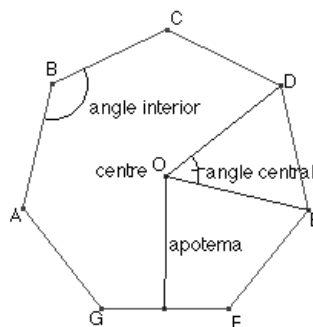
$$S = \frac{(\text{Base major} + \text{base menor}) \times \text{altura}}{2} = \frac{(B + b)h}{2}$$

POLÍGONS REGULARS

Polígon regular és el que té els seus costats i els seus angles interiors iguals.

L'**apotema** del polígon regular és el segments que uneix el centre del polígon amb el punt mig d'un costat.

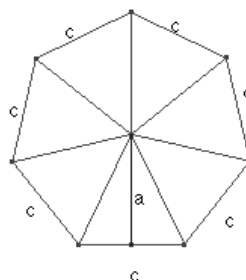

L'angle central d'un polígon regular de n costats

mesura: $\frac{360^\circ}{n}$

Àrea d'un polígon regular

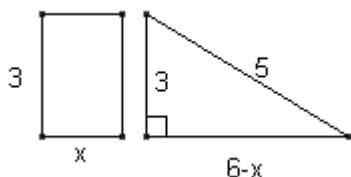
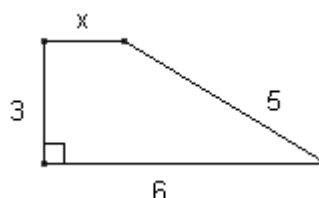
$$S = \frac{\text{perímetre} \times \text{apotema}}{2} = \frac{p \cdot a}{2}$$

Exercicis d'autoaprenentatge

a) Calculeu el perímetre i l'àrea del trapezi rectangle

Observem que el trapezi rectangular es pot dividir en un rectangle i un triangle rectangular.

Aplicant el teorema de Pitàgores al triangle rectangular:

$$5^2 = 3^2 + (6-x)^2, \quad 25 = 9 + 36 - 12x + x^2, \quad x^2 - 12x + 20 = 0$$

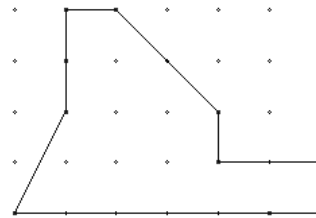
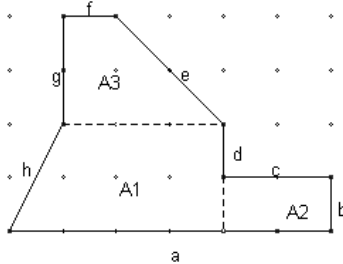
Resolent l'equació, $x = 10$, $x = 2$. La solució $x = 10$ no és solució del problema ja que el costat del triangle rectangle seria $6 - x = -4$

El perímetre del trapezi és $P = 6 + 5 + x + 3 = 16$

L'àrea del trapezi és $A = \frac{(6+x) \cdot 3}{2} = \frac{(6+2) \cdot 3}{2} = 12$

b) Calculeu l'àrea i el perímetre de la figura següent:

Observem que la figura està quadriculada. Dividirem la figura amb polígons dels quals sàpia calcular l'àrea i el perímetre:

La figura l'hem dividida en dos trapezoid rectangulars i un rectangle de bases i altures conegudes. L'àrea serà la suma de les àrees dels tres polígons:

$$A = A1 + A2 + A3 = \frac{(4+3) \cdot 2}{2} + 2 \cdot 1 + \frac{(3+1) \cdot 2}{2} = 13$$

El perímetre és $P = a + b + c + d + f + g + h$

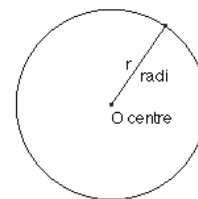
Per calcular les mesures dels segments e, h aplicarem el teorema de Pitàgores.

$$e = \sqrt{2^2 + 2^2} = \sqrt{8}, h = \sqrt{2^2 + 1^2} = \sqrt{5}$$

$$P = a + b + c + d + f + g + h = 6 + 1 + 2 + 1 + \sqrt{8} + 1 + 2 + \sqrt{5} = 13 + \sqrt{8} + \sqrt{5} \cong 18.06$$

CIRCUMFERÈNCIA I CERCLE

La **circumferència** és el conjunt de tots els punts del plànel la distància dels quals a un altre donat del plànel (**centre**) és constant i anomenada **radi**.

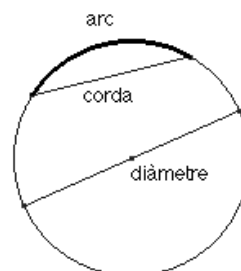
El **cercle** és el conjunt de tots els punts del plànel la distància dels quals a un altre donat del plànel (**centre**) és igual o menor a un segment donat anomenat **radi**, és a dir, els punts del cercle són els de la circumferència i els interiors a la circumferència.

Altres elements d'una circumferència.

Corda és el segment que uneix dos punts de la circumferència.

Diàmetre és una corda que passa pel centre.

Arc de circumferència és cadascuna de les parts en què la corda divideix la circumferència.

Longitud de la circumferència

La longitud de la circumferència i el diàmetre són proporcionals i la proporció és el nombre $\pi \approx 3,141692\dots$

Per tant, $L = 2 \cdot \pi \cdot r$

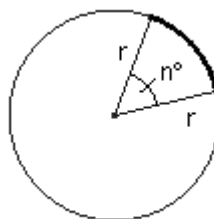
Àrea d'un cercle

L'àrea d'un cercle és igual: $S = \pi \cdot r^2$

Longitud i àrea de figures circulars:

Longitud de l'arc de circumferència

$$L_{\text{arc}} = \frac{L_{\text{circumferència}} \cdot n^\circ}{360^\circ} = \frac{2\pi \cdot r \cdot n^\circ}{360^\circ}$$

Àrea del sector circular

Un **sector de circumferència** és la regió de cercle limitada per dos radis i un arc de circumferència.

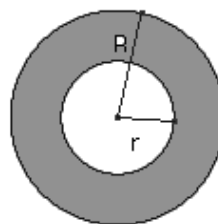
$$S_{\text{sector}} = \frac{\text{Àrea cercle} \cdot n^\circ}{360^\circ} = \frac{\pi \cdot r^2 \cdot n^\circ}{360^\circ}$$

Àrea de la corona circular

Una **corona circular** és la regió de pla limitada per dues circumferències concèntriques.

$$S_{\text{corona}} = \pi \cdot R^2 - \pi \cdot r^2 = \pi(R^2 - r^2)$$

Exercici d'autoaprenentatge

- a) Calculeu l'àrea i el perímetre d'un sector circular de 30° i de radi 10.

Aplicant la fórmula l'àrea és $A = \frac{\pi \cdot 10^2 \cdot 30^\circ}{360^\circ} = \frac{25 \cdot \pi}{3} \cong 26.18$

El perímetre és igual a la longitud d'arc que determina el sector i els dos radis.

$$\text{arc} = \frac{2 \cdot \pi \cdot 10 \cdot 30^\circ}{360^\circ} = \frac{5 \cdot \pi}{3}$$

Per tal el perímetre és: $P = 2r + \text{arc} = 2 \cdot 10 + \frac{5 \cdot \pi}{3} = 20 + \frac{5 \cdot \pi}{3} \cong 25.24$

Exercicis proposats

1. Calculeu l'angle central i l'angle interior dels següents polígons regulars:

a) Decàgon.   b) Dodecàgon.   c) Polígon de 15 costats.

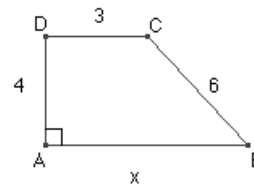
2. Calculeu la suma dels angles interiors d'un polígon convex de 20 costats.
Quantes diagonals té?.

3. L'àrea d'un quadrat mesura 20cm^2 , calculeu el seu perímetre.

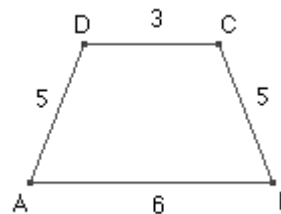
4. L'àrea d'un rectangle és 20cm^2 i un costat mesura 10 cm. Calculeu el perímetre i la diagonal del rectangle.

5. L'àrea d'un trapezi isòsceles (els costats no paral·lels iguals) és 20cm^2 les bases mesuren 7 cm, 3 cm respectivament. Calculeu l'altura i el perímetre del trapezi.

6.- Determineu l'àrea i el perímetre del següent trapezi rectangle:

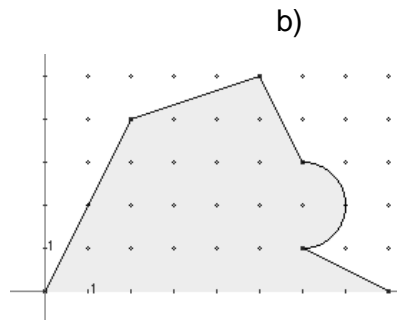
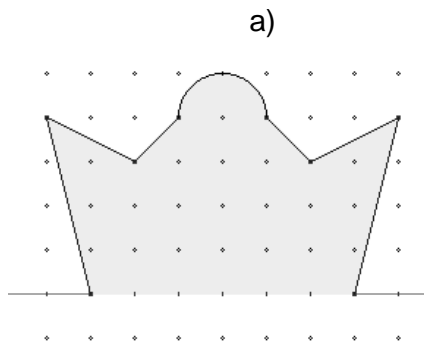

7. Determineu l'àrea i l'altura del següent trapezi isòsceles:

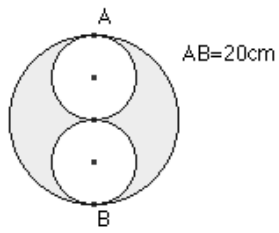
8. Les diagonals d'un rombe mesuren 16 cm i 12 cm respectivament. Calculeu la mesura d'un costat.

9. Les mesures de la circumferència màxima de dues pilotes de futbol oscil·len entre 68 cm i 71 cm. Entre quins valors varien el radi d'aquestes pilotes.
10. Calculeu el radi de la Terra en km, suposant-la esfèrica i saben que l'equador té aproximadament 40.000 km.
11. Calculeu la mesura d'un arc de circumferència de 45° sabent que el radi de la circumferència mesura 5 cm.
12. Una circumferència de radi 5 cm té un arc que mesura 10 cm. Quant mesura l'angle central que abraça aquest arc?
13. La longitud d'una circumferència és 10 cm. Calculeu l'àrea del cercle.
14. L'àrea d'un cercle és 20cm^2 . Calculeu la longitud de la seua circumferència.
15. Un quadrant de circumferència mesura 15 cm. Quant mesura el seu radi i l'àrea del sector que determina.
16. Calculeu l'àrea i el perímetre de la figura ombrejada:

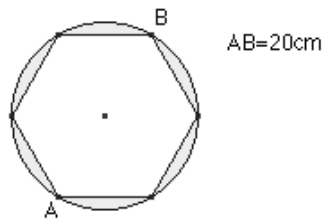

17. Calculeu l'àrea i el perímetre de la figura ombrejada:

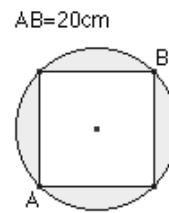
a)

b)

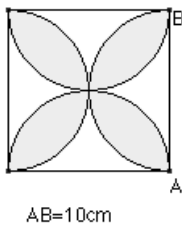

c)

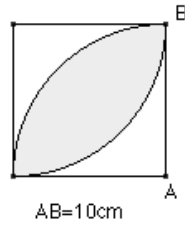

18. Calculeu l'àrea i el perímetre de la figura ombrejada:

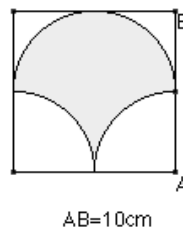
a)

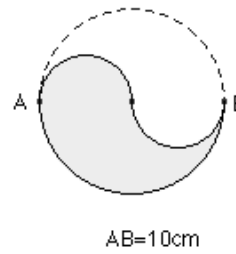
b)

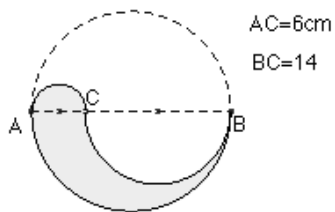
c)

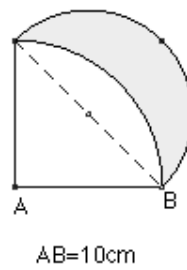
d)

e)

f)

g)

